

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Ефективне функціонування підприємств України потребує впровадження нового інформаційного забезпечення. Сьогодні інформаційний ресурс стає найбільш важливим фактором підвищення конкурентоспроможності підприємств у ринковому середовищі.

В сучасних умовах функціонування підприємства потребують підвищення рівня інформаційного забезпечення чому сприяє формування та розвиток інформаційних систем управління. Особливо це стосується сільськогосподарських підприємств, де виробництво характеризується суттєвим рівнем невизначеності, ризику, розгалуженості технологічних операцій у просторі і часі тощо. Це дає підстави до висновку, що саме облікова функція управління підприємством формує його інформаційне забезпечення.

Питання організації інформаційного забезпечення управління розглянуто в працях як вітчизняних так і зарубіжних вчених, зокрема в працях Р. Абдєєва, І. Белебе́ха, І. Босака, М. Денисенко, І. Карекоза, М. Пушкаря, М. Рогози, Т. Пітерса, В. Савчука, М. Чумаченко В. Шевчука, Д. Хана та інших вчених. Водночас багато питань залишаються нерозкритими і потребують поглибленої розробки щодо розуміння поняття інформаційного забезпечення та його впровадження.

Будь-який процес управління починається зі збору, обробки, обслуговування, зберігання та передачі інформації з метою аналізу одержаних результатів для підготовки, обґрунтування й прийняття управлінських рішень. В результаті буде отриманий структурований підсумок діяльності для оцінки та узагальнення результатів бізнес-процесів, розроблені

рекомендації для максимізації доходу та підвищення вартості компанії.

Для менеджменту інформація є ключовим ресурсом, це особлива економічна категорія, доступ до якої дозволяє узгодити інтереси зовнішніх користувачів з виконанням місії компанії, отриманням економічного блага, що реалізується через збільшення вартості бізнесу на агресивному конкурентному ринку.

Управлінська інформація представляє собою сукупність певним чином упорядкованих, опрацьованих і проаналізованих корисних відомостей. Для того щоб відомості набули статусу управлінської інформації, вони повинні пройти аналітико-синтетичну обробку.

Варто відзначити що, чим повніше і достовірніше інформація, чим оперативніше і якісніше її опрацьовано, тим вище обґрунтованість і потенційна ефективність управлінських рішень і дій [1].

Інформаційне забезпечення управління – це сукупність реалізованих рішень щодо обсягів інформації, її якісного та кількісного складу, розміщення і форм організації. При цьому метою інформаційного забезпечення управління є своєчасне надання необхідної і достатньої інформації для прийняття управлінських рішень, що забезпечують ефективну діяльність як підприємства в цілому, так і його структурних підрозділів [2].

Узагальнюючи погляди науковців на означення інформаційного забезпечення, О. Кузьмін та Н. Георгіаді виокремлюють такі три основні підходи [3]:

1. Інформаційне забезпечення – процес задоволення потреб конкретних користувачів інформації;

2. Інформаційне забезпечення – комплекс заходів зі створення і функціонування інформаційної системи;

3. Інформаційне забезпечення – комплекс засобів і методів оформлення документації, організації збереження даних, кодування і пошуку інформації про стан і поведінку систем і підсистем управління підприємством.

О. Кузьмін та Н. Георгіаді [3, с. 64] схильні розглядати інформаційне забезпечення як систему якісних і кількісних показників, що характеризують рівень задоволення суб'єктів управлінської діяльності управлінською інформацією та інформаційним технологіями з метою реалізації інформаційною системою встановлених цілей та завдань.

Виділяють чотири основні складові в системі інформаційного забезпечення управління підприємством: інформаційні ресурси, інформаційні технології, технічні засоби та програмне забезпечення [4].

Ми погоджуємося з висновком Л. Веретіна [5] про те, що розглядаючи показники інформаційного забезпечення в аспекті управління підприємством, можна вирішити наступні питання:

1. Визначати продуктивність підприємства, динамічні зміни за відповідними показниками. Для цього визначають кінцеві величини, що характеризують діяльність конкретного підприємства конкретної галузі, це і повинно стати критичними значеннями показників. Так, для забезпечення зміни продуктивності підприємства треба досягти оптимального співвідношення між обсягом виробленої продукції підприємства та витратами на її виробництво.

2. Вдосконалювати процеси управління продуктивністю підприємств за рахунок переведення цілей на операційний рівень та визначення показників, необхідних для досягнення запланованих результатів. Тривалість звичайного звітного періоду (для обліку збитків та прибутків) складає один рік, при цьому показники перетворюються на індикаторну систему попередження завдяки їх цілодобовому використанню.

3. Стимулювати процеси за рахунок поточного обліку показників. Це необхідно для виявлення змін або незапланованих характеристик. Так, при зміні рівня продуктивності праці можуть змінюватись показники результативності.

4. Забезпечувати оперативний доступ до чинної нормативно-правової бази. Оскільки така база складається з

цілої низки законодавчих, нормативно-правових актів, регламентів, інструкцій тощо, які постійно оновлюються, змінюються доповнюються, скасовуються, то для керівництва підприємства важливо оперувати достовірною інформацією при розробленні та прийнятті управлінських рішень.

5. Контролювати процеси за рахунок поточного обліку показників, які надають необхідну інформацію у випадку виникнення розбіжностей у фактичних і планових результатах. За відхиленнями показників товарообороту вдається визначити відношення фактичного товарообороту до встановленого планом значення та відхилення цього показника від запланованої цифри [5].

Процес інформаційного забезпечення є безперервним і для ефективного виконання поставлених завдань потрібно використовувати якісно організовану інформаційну систему, в якій важливу роль відіграє обліково-аналітична інформація як єдиний інтегрований інформаційний потік. Дана інформація максимально адаптується до потреб користувача при наданні оцінки фінансового стану, інвестиційного потенціалу та перспектив розвитку підприємства.

Впровадженню ефективних інформаційних систем менеджменту сприяють: здешевлення автоматизованих функцій обробки інформації, удосконалення комп'ютерної техніки, зростання її продуктивності і потужності, що сприяє створенню ефективних програм з елементами штучного інтелекту; створення такої мережі обробки даних, яка буде забезпечувати оперативність, керованість, обґрунтованість, економічність й адаптивність до конкретних умов.

Для вирішення даної проблеми необхідна реалізація технічних і організаційних заходів щодо підвищення ефективності інформаційного забезпечення на основі впровадження інформаційних технологій. При цьому виникає необхідність побудови інтегрованих до існуючих програм підприємства моделей інформаційного забезпечення, що сприятиме забезпеченню кожного робочого місця повним

комплексом інформаційних послуг.

Список використаних джерел:

1. Гребешков О.В. Інформаційне забезпечення діяльності підприємства: інформаційні джерела та джерела їх задоволення / О. В. Гребешков // Вісник Хмельницького національного університету. – 2009. – № 6. – С.205-208.

2. Петренко С.М. Інформаційне забезпечення внутрішнього контролю господарських систем: монографія / С. М. Петренко. – Донецьк: ДонНУЕТ, 2007. – 290 с.

3. Кузьмін О.Є. Формування і використання інформаційної системи управління економічним розвитком підприємства: Монографія / О.Є. Кузьмін, Н.Г. Георгіаді. – Львів: Вид-во Нац. ун-ту «Львівська політехніка», 2006. – 368 с.

4. Денисенко М.П. Інформаційне забезпечення ефективного управління підприємством / М. П. Денисенко І. В. Колос // Економіка та держава. – 2006. – № 7. – С.19-24.

5. Веретін Л. С. Інформаційне забезпечення як одна із передумов удосконалення управління продуктивністю підприємства / Л. С. Веретін // Ефективна економіка [електронний ресурс]. – 2015. – № 4. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4469>